

VAN AFWIJZING NAAR ERKENNING: EEN JARENLANGE STRIJD VOOR EEN IVA-UITKERING

Sommige dossiers laten zien hoe groot de afstand kan zijn tussen theorie en praktijk. Binnen het Nederlandse sociale zekerheidsstelsel wordt arbeidsongeschiktheid beoordeeld aan de hand van medische en arbeidskundige criteria die zorgvuldig zijn vastgelegd in wet- en regelgeving. Toch blijkt in de dagelijkse praktijk regelmatig dat de werkelijkheid van een cliënt niet altijd volledig aansluit bij de papieren werkelijkheid waarop besluiten worden gebaseerd.

Een recente casus binnen onze praktijk vormt daarvan een treffend voorbeeld. Wat begon als een regulier re-integratietraject groeide uit tot een jarenlang proces van herbeoordelingen, bezwaarprocedures, beroepszaken, medische analyses en uiteindelijk een erkenning van volledige en duurzame arbeidsongeschiktheid door het UWV middels een IVA-uitkering.

Het traject duurde meerdere jaren en kende momenten van hoop, teleurstelling, onzekerheid en frustratie. Uiteindelijk bleek echter dat een zorgvuldig opgebouwde dossieropbouw, gecombineerd met geduld en volharding, het verschil kon maken.

De start: Een tweede spoor zonder perspectief

Zoals bij veel langdurig zieke werknemers werd gestart met een tweede-spoortraject. Het doel daarvan was om te onderzoeken of er, ondanks de aanwezige medische beperkingen, nog mogelijkheden bestonden om duurzaam terug te keren naar arbeid buiten de oorspronkelijke werkgever.

Gedurende het traject werd uitgebreid gekeken naar passende functies, alternatieve werkzaamheden en mogelijke werkgevers. Op papier leek er sprake van restverdiencapaciteit. In theorie waren er functies denkbaar die binnen de vastgestelde belastbaarheid zouden passen. De praktijk bleek echter weerbarstig.

Ondanks serieuze inspanningen van alle betrokken partijen lukte het niet om een duurzame match met de arbeidsmarkt tot stand te brengen. Niet omdat de motivatie ontbrak, maar omdat de dagelijkse realiteit van de medische klachten een structurele belemmering vormde. De cliënt kampte met ernstige duizeligheidsklachten, gehoorproblemen, tinnitus en een sterke gevoeligheid voor prikkels. Deze klachten hadden een directe invloed op het functioneren, de concentratie en de belastbaarheid. Wat op papier mogelijk leek, bleek in de praktijk niet uitvoerbaar.

De papieren werkelijkheid

Binnen de WIA-systematiek wordt niet beoordeeld of iemand daadwerkelijk werk kan vinden, maar of iemand theoretisch nog arbeid zou kunnen verrichten. Dat onderscheid is juridisch begrijpelijk, maar vormt tegelijkertijd de kern van veel discussies tussen cliënten, re-integratieprofessionals en het UWV. In deze casus ontstond precies dat spanningsveld.

Terwijl de re-integratiepraktijk liet zien dat er geen reële mogelijkheden waren om tot duurzame plaatsing te komen, bleef de beoordeling uitgaan van theoretische functies en theoretische verdiencapaciteit. Hierdoor ontstond een situatie waarin de cliënt volgens de praktijk niet inzetbaar bleek, maar volgens de beoordeling nog niet volledig en duurzaam arbeidsongeschikt werd geacht. Dat verschil van inzicht vormde de basis voor een langdurig juridisch traject.

Herbeoordelingen, bezwaren en procedures

Wat volgde was een opeenstapeling van herbeoordelingen, bezwaarprocedures en beroepszaken. Iedere nieuwe beoordeling bracht nieuwe rapportages, nieuwe analyses en nieuwe discussies met zich mee. De centrale vraag bleef telkens dezelfde: Was er sprake van volledige en duurzame arbeidsongeschiktheid?

Ondanks de ernst van de klachten werd die vraag lange tijd ontkennend beantwoord. De cliënt bleef daardoor gevangen in een systeem waarin voortdurend opnieuw moest worden aangetoond wat voor hemzelf en zijn directe omgeving al jarenlang zichtbaar was. Iedere nieuwe procedure betekende opnieuw medische stukken verzamelen, opnieuw gesprekken voeren en opnieuw uitleggen waarom arbeidsparticipatie feitelijk niet haalbaar bleek.

Naast de praktische belasting bracht dit ook mentale druk met zich mee. Juist voor mensen die kampen met langdurige gezondheidsproblemen kunnen voortdurende herbeoordelingen een aanzienlijke bron van stress vormen.

De zoektocht naar objectieve medische onderbouwing

Naarmate het proces vorderde werd steeds duidelijker dat de sleutel niet uitsluitend lag in juridische argumenten, maar vooral in medische objectivering. Er werd daarom besloten om de volledige medische geschiedenis opnieuw in kaart te brengen. Daarbij werden medische dossiers opgevraagd bij verschillende behandelcentra en specialisten.

Uit specialistische onderzoeken kwam een consistent beeld naar voren. Er werd objectief vestibulair functieverlies vastgesteld, gecombineerd met aanzienlijk gehoorverlies en chronische tinnitusklachten. Daarnaast waren er langdurige evenwichtsproblemen, overgevoeligheid voor prikkels en beperkingen die direct invloed hadden op het dagelijks functioneren.

Belangrijk was dat deze bevindingen niet uitsluitend gebaseerd waren op subjectieve klachtenbeleving. Diverse onderzoeken, waaronder audiologische metingen en vestibulaire functietesten, bevestigden de aanwezigheid van medische afwijkingen. Hierdoor verschoof de discussie van ervaren klachten naar aantoonbare beperkingen.

De betekenis van duurzaamheid

Binnen de beoordeling voor een IVA-uitkering speelt niet alleen de ernst van de beperkingen een rol. Minstens zo belangrijk is de vraag of verbetering nog te verwachten valt. Juist op dit punt bleek de aanvullende medische informatie van grote waarde. Uit de beschikbare documentatie kwam naar voren dat er geen curatieve behandelmogelijkheden meer voorhanden waren en dat de klachten al jarenlang een stabiel tot verslechterend verloop kenden.

Voor de beoordeling van duurzaamheid is dat een essentieel gegeven. Wanneer geen reële herstelmogelijkheden meer bestaan en de beperkingen naar verwachting blijvend zijn, ontstaat een fundamenteel andere situatie dan wanneer nog sprake is van behandelperspectief.

Het dossier liet bovendien zien dat de klachten niet tijdelijk of fluctuerend van aard waren, maar gedurende een lange periode aanwezig waren gebleven ondanks behandeling en begeleiding.

De menselijke kant van bureaucratie

Deze casus maakt duidelijk hoe omvangrijk de bureaucratische werkelijkheid rondom arbeidsongeschiktheid kan zijn. Gedurende het traject waren tal van partijen betrokken: behandelend artsen, specialisten, verzekeringsartsen, arbeidsdeskundigen, bezwaarafdelingen, rechtbanken, gemeenten en re-integratieprofessionals.

Iedere partij kijkt vanuit een eigen perspectief naar dezelfde situatie. Waar een arts kijkt naar ziekte en behandeling, kijkt een arbeidsdeskundige naar functies en belastbaarheid. Waar een rechter kijkt naar juridische criteria, kijkt een re-integratieconsulent naar de dagelijkse praktijk van werkhervatting.

Die verschillende perspectieven zijn begrijpelijk, maar kunnen er ook toe leiden dat een cliënt jarenlang tussen systemen beweegt voordat alle puzzelstukken uiteindelijk op hun plaats vallen.

De uiteindelijke erkenning

Na jaren van procedures, medische onderzoeken en aanvullende onderbouwingen volgde uiteindelijk het besluit waar lang op was gewacht. Het UWV kwam tot de conclusie dat sprake was van volledige en duurzame arbeidsongeschiktheid en kende alsnog een IVA-uitkering toe.

Voor de cliënt betekende dit veel meer dan een financiële beslissing. Het betekende erkenning. Erkenning dat de beperkingen reëel waren. Erkenning dat herstel niet langer verwacht mocht worden. En bovenal erkenning van een situatie die in de praktijk al geruime tijd zichtbaar was. Na jaren van onzekerheid ontstond eindelijk rust.

Wat kunnen we hiervan leren?

Deze casus bevat belangrijke lessen voor cliënten, professionals en belangenbehartigers. Allereerst blijkt opnieuw hoe belangrijk het is om medische informatie volledig en zorgvuldig te verzamelen. Waardevolle informatie bevindt zich vaak verspreid over meerdere behandelcentra en wordt niet altijd direct betrokken bij een beoordeling.

Daarnaast laat deze zaak zien dat objectieve medische onderbouwing vaak doorslaggevend is. Hoe begrijpelijk en geloofwaardig klachten ook zijn, binnen het sociale zekerheidsrecht blijft objectivering een belangrijk fundament onder iedere beoordeling.

Ook blijkt dat praktijkervaring ertoe doet. Hoewel de wet uitgaat van theoretische belastbaarheid, kunnen langdurig mislukte re-integratiepogingen belangrijke aanwijzingen geven over de feitelijke mogelijkheden van een cliënt.

Misschien wel de belangrijkste les is echter dat geduld en volharding soms noodzakelijk zijn. Complexe dossiers laten zich niet altijd oplossen binnen één beoordeling of één procedure. Nieuwe medische inzichten, aanvullende onderzoeken en voortschrijdende ontwikkelingen kunnen een dossier wezenlijk veranderen.

Conclusie

Het traject dat uiteindelijk leidde tot een IVA-toekenning was lang, intensief en soms ontmoedigend. Toch laat deze zaak zien dat een zorgvuldig opgebouwd dossier, ondersteund door objectieve medische gegevens en praktijkervaring, uiteindelijk kan leiden tot een uitkomst die recht doet aan de werkelijke situatie van een cliënt.

De sociale zekerheid is bedoeld om mensen bescherming te bieden wanneer arbeidsparticipatie niet langer mogelijk is. Soms kost het tijd voordat die bescherming daadwerkelijk wordt toegekend. Deze casus laat zien dat volharding, deskundige begeleiding en een gedegen onderbouwing uiteindelijk het verschil kunnen maken tussen afwijzing en erkenning.

Deze casus laat zien dat volharding, deskundige begeleiding en een gedegen onderbouwing uiteindelijk het verschil kunnen maken tussen afwijzing en erkenning...

Marco Mostert

Re-integratiebegeleider LABOR

Herkent u zichzelf in dit verhaal?

Veel mensen die langdurig ziek zijn lopen vast in een ingewikkeld systeem van beoordelingen, herbeoordelingen, bezwaarprocedures en re-integratieverplichtingen. Niet zelden ontstaat daarbij een verschil tussen wat op papier mogelijk lijkt en wat in de praktijk daadwerkelijk haalbaar is. Juist in dergelijke situaties kan een onafhankelijke blik helpen om de feiten, medische informatie en arbeidskundige realiteit op een zorgvuldige manier samen te brengen.

Bij LABOR Arbeidsmarktintegratie ondersteunen wij cliënten en werkgevers bij vraagstukken rondom re-integratie, arbeidsongeschiktheid, WIA-, WGA- en IVA-trajecten. Vanuit onze praktijkervaring weten wij hoe belangrijk een goed opgebouwd dossier, heldere communicatie en een lange adem kunnen zijn. Heeft u vragen over uw eigen situatie of twijfelt u over een beslissing van het UWV? Dan denken wij graag met u mee over de mogelijkheden en de vervolgstappen die passend zijn binnen uw situatie.

Soms begint een oplossing met een goed gesprek.

www.laborengineers.nl